

NIEUW PROJECT FOCUST OP TOTAAL AANPAK BLOEDLUIZEN

Bloedluizen vormen een groot probleem op leghennenbedrijven, met alle gevolgen van dien. Om de pluimveehouders te ondersteunen bij de aanpak van deze parasieten, ging op 1 september het project 'Dermanyssus' van start. Hierin werken Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ) en het Proefbedrijf Pluimveehouderij samen om mogelijke bestrijdingsmethoden van bloedluizen in de praktijk te onderzoeken.

– Viviane Aerts, DGZ

Dermanyssus gallinae is de wetenschappelijke benaming van de rode vogelmijt. Omdat de mijt zich voedt met bloed, wordt hij ook wel bloedluis genoemd. De term luis is in feite niet correct: een vogelmijt heeft namelijk 8 poten, terwijl een luis er slechts 6 heeft. De aanwezigheid van bloedluizen in een stal laat hoe dan ook zijn sporen na. Bij elke bloedmaaltijd onttrekt de bloedluis immers voedingsstoffen aan de kip. Wanneer bloedluizen zich bij gunstige omstandigheden heel snel ontwikkelen, neemt de impact van een besmetting op het systeem van de kip nog verder toe.

Kleine mijt met grote gevolgen

Bloedluizen kunnen relatief grote hoeveelheden bloed opnemen, waardoor bloedarmoede kan ontstaan bij de kip, met als gevolg een verhoogde sterfte. Ze veroorzaken een algemene verzwakking bij de hennen, waardoor de weerstand

.....
Bloedluizen bestrijden gaat veel verder dan het kiezen van een product om mee te behandelen.
.....

van de dieren vermindert en de gevoeligheid voor andere pluimveeziektes verhoogt. Deze ziektes gaan op hun beurt dikwijls gepaard met verhoogde sterfte. Bloedluizen kunnen aanleiding geven tot veerpijken en de oorzaak zijn van verhoogde sterfte door kannibalisme. Omdat bloedluizen onrust en stress in de toom veroorzaken – vooral 's nachts – hebben ze een negatieve invloed op het gewicht van de hennen. De voedingsstoffen die door de bloedluizen aan de hennen ontnomen worden, moeten door de

hennen opnieuw worden aangemaakt. Dit vraagt extra energie, wat resulteert in gewichtsverlies, een lagere voederconversie en een lagere eiproductie. De technische resultaten nemen af wanneer bloedstippen op de eieren het aantal tweedekuseieren doen toenemen. Bloedluizen zijn ook verantwoordelijk voor de verspreiding van pluimveeziektes en zoönosen, zoals salmonella en *E. coli*. Tot slot is er vastgesteld dat bloedluizen bij de mens huidirritaties en allergische reacties kunnen veroorzaken. De economische impact van een bloedluisbesmetting kan met andere woorden aanzienlijk zijn.

Bestrijding is niet vanzelfsprekend

In een volwassen stadium zijn bloedluizen, na het nuttigen van meerdere bloedmaaltijden, met het blote oog zichtbaar als een roodbruine stip met de grootte van een speldenkop. Toch merkt de

pluimveehouder de aanwezigheid van bloedluizen in een stal niet altijd op. Bloedluizen zijn immers lichtschuw. Overdag trekken ze zich terug in spleten en kieren, waardoor hun aanwezigheid in de stal niet altijd opvalt. 's Nachts zijn ze actief en gaan ze op zoek naar een gastheer voor een bloedmaaltijd. Enkele uren na het doven van het licht komen de eerste bloedluizen tevoorschijn. Bloedluizen vermeerderen zich het snelst bij temperatuurstijgingen en een hoge luchtvochtigheid. In de zomermaanden, zeker na een periode van regenbuien, stijgt hun aantal in de stallen bliksemsnel. Ook het aantal volwassen zichtbare stadia van de bloedluis neemt toe, iets wat de pluimveehouder doorgaans opvalt en hem aanzet om een behandeling op te starten. Deze aanpak komt dan echter doorgaans te laat, wat het nog moeilijker maakt om de bloedluispopulatie onder de knoet te krijgen. Daarom is een goede en continue monitoring van de aanwezige bloedluizen geen overbodige luxe, ook tijdens de wintermaanden. Een goede aanpak vraagt dus een continue opvolging door de pluimveehouder.

Nieuw project focust op totaalaanpak

Bloedluizen worden tegenwoordig als het grootste probleem bij leghennen bestempeld. Je kunt je hierbij afvragen waarom de pluimveehouder – ondanks zijn vele inspanningen – er niet in slaagt om dit probleem op te lossen. Met een nieuw project willen DGZ en het Proefbedrijf Pluimveehouderij van de provincie Antwerpen dit verder onderzoeken en zo de pluimveesector ondersteunen bij de aanpak van de bloedluis. Het project, dat gefinancierd wordt door de federale overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid, is begin september gestart en heeft een looptijd van 2 jaar.

Elke projectpartner legt zich toe op een specifiek onderdeel. Zo doet het Proefbedrijf Pluimveehouderij praktijkonderzoek naar de toepasbaarheid van een geïntegreerde bloedluisbestrijding, die bestaat uit een combinatie van een biologische aanpak met roofmijten en het gebruik van enkele biociden uit de glastuinbouw. DGZ onderzoekt het effect van een gestructureerde en planmatige begeleiding door de bedrijfsdierenarts op het bedrijfsmanagement in het kader van de preventie en bestrijding van bloedluizen. De bestrijding gaat immers veel verder dan het kiezen van een product om mee te behandelen.

Het uiteindelijke doel van het project is enerzijds de pluimveehouders nieuwe

- 1 Bij zware besmettingen zijn bloedluizen duidelijk zichtbaar op het huisvestingssysteem.
- 2 Bloedluizen zijn vaak te vinden dicht bij de slaappleats van de kippen.

bestrijdingsmethoden aan te reiken en anderzijds hen te motiveren om een doeltreffend bestrijdingsplan (met curatieve én preventieve maatregelen) te integreren in de dagelijkse bedrijfsvoering. Zo wil het project een bijdrage leveren om de algemene gezondheid en het welzijn van leghennen te verbeteren,

en om de productieresultaten en de economische rentabiliteit van het bedrijf op te voeren. ■

Met vragen kan je terecht bij DGZ via tel. 078 05 05 23 of via e-mail: helpdesk@dgz.be.

NEEM DEEL AAN HET RODEVOGELMIJTPROJECT

De projectpartners zijn op zoek naar leghennenbedrijven met een volièrehuisvesting of met verrijkte kooisystemen die gedurende één legronde willen meewerken aan het bloedluisproject. Het project wordt volledig gefinancierd door de Belgische overheid. Bij deelname krijg je praktische richtlijnen voor de preventie, monitoring en bestrijding van bloedluizen en de

mogelijkheid tot intensieve opvolging ervan. Deelnemen kan door contact op te nemen met je bedrijfsdierenarts of met Viviane Aerts, pluimveedierenarts van DGZ, via tel. 0476 76 22 45. Je kunt ook inschrijven via www.dgz.be. Anonimiteit van de pluimveehouder is te allen tijde gegarandeerd.